

Halina Poświatowska (9 maja 1935 w Częstochowie - 11 października 1967 w Warszawie)

*Pewna poetka z Częstochowy
znała tajniki serca mowy,
gdy szybko tyka,
życie pomyka,
kiedy ledwie drży, śpieszcie się wy.*

(ebs)

Halina Poświatowska - poetka.

Urodziła się 9 maja 1935 w Częstochowie jako Halina Myga, aczkolwiek ksiądz parafialny samowolnie wprowadził Helena zamiast Halina do księgi parafialnej chrztów i urodzin ponieważ w jego mniemaniu "Halina" nie stanowi dopuszczalnego rzymsko-katolickiego imienia dla kobiety. Ona sama formalnie dokonała zmiany imienia w 1961.

Największy wpływ na jej przyszłe życie i zdrowie odcisnęły 4 dni podczas wyzwolenia rodzinnego miasta. Zaczęło się ono 15 stycznia 1945 roku. Rodzice zdecydowali, że schronią się w piwnicy. Trzy dni Halina spędziła w tym zimnym i wilgotnym pomieszczeniu. Czwartego dnia Częstochowa była wolna ale Halina zachorowała, a choroba pozostawiła po sobie nieodwracalne skutki. Bakterie paciorkowca atakując organizm, spowodowały zapalenie stawów i w konsekwencji powstanie wady serca. Dokładniej: zmiany we wsierdziu - wadę zastawki dwudzielnej.

Z powodu ciężkiej wady serca większość swojego życia spędziła w szpitalach i sanatoriach, gdzie też poznała swojego przyszłego męża Adolfa Ryszarda Poświatowskiego (także ciężko chorego na serce), którego poślubiła w Częstochowie 30 kwietnia 1954. Po dwóch latach małżeństwa, w wieku 21 lat została wdową.

W 1958 dzięki zbiórce środków wśród Polonii amerykańskiej Poświatowska przeszła skomplikowaną operację serca w Stanach Zjednoczonych. Zamiast wrócić bezpośrednio do Polski, samowolnie skutecznie podała o pełne stypendium z zapłatą czesnego na prestiżowym college'u dla bogatych dziewcząt, Smith College, ulokowanego w górzystym, zalesionym rejonie Berkshires w Northampton, pomimo braku jakiegokolwiek szkolenia w języku angielskim.

Poetka niemniej ukończyła studia tamże, w trzy lata, zamiast normalnie czterech. Pomimo otrzymania oferty matrykulacji z pełnym stypendium na studia doktoranckie na Katedrze Filozofii Stanford University w Kalifornii opodal San Francisco, stęskniona za rodziną, powróciła do kraju.

<https://www.youtube.com/watch?v=uipTOzGMgaU>

Po powrocie zamieszkała w Krakowie. Zdała na IV rok filozofii na Uniwersytecie Jagiellońskim i wprowadziła się do słynnego Domu Literatów na ul. Krupniczej. Z Krakowem związane są ostatnie lata jej życia.

<https://www.youtube.com/watch?v=P1q7afkg6nM>

W 1967 stan jej zdrowia był bardzo zły, dlatego podjęto decyzję o kolejnej operacji serca, tym razem w Warszawie, po której osiem dni później, 11 października, zmarła.

Grób Haliny Poświatowskiej i jej męża Adolfa znajduje się na cmentarzu św. Rocha w Częstochowie.

<https://www.youtube.com/watch?v=eQ9G7PA8XTQ>

9 maja 2007 w jej rodzinnym domu w Częstochowie przy ul. Jasnogórskiej 23 otwarto Dom Poezji - Muzeum Haliny Poświatowskiej (część Muzeum Częstochowskiego), gdzie zgromadzono m.in. rodzinne pamiątki. Także w Częstochowie, w Szkole Podstawowej nr 8, istnieje izba pamięci poetki z jej pomnikiem wykonanym w naturalnych rozmiarach z żywicy przez częstochowskiego rzeźbiarza Szymona Wypycha.

W 11 października 2007 odsłonięto w Częstochowie przy Alei Najświętszej Marii Panny, w pobliżu Muzeum Pielgrzymowania i ulicy gen. Jana Henryka Dąbrowskiego ławeczkę Haliny Poświatowskiej. Jest dziełem rzeźbiarza Roberta Sobocińskiego. Wykonana z brązu rzeźba pomnikowa przedstawia postać poetki siedzącej na ławce parkowej. U jej stóp siedzi kot, w płaszczyźnie chodnika umieszczono tablicę informacyjną. Oparcie ławeczki składa się z dwóch powykrzywianych desek. Odsłonięcia ławeczki dokonali jej brat Zbigniew Myga i prezydent miasta Tadeusz Wrona.

* * *

Halina Poświatowska na wielu innych zdjęciach.